

post@rovdyrvern.no

Rovviltnemnda i region 2
v/ Anne-Nora Oma Dahle
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
sfvtpost@statsforvalteren.no

Dato: 15.11.2024

Klage på rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak om kvotejakt på gaupe 2025

Aktivt Rovdyrvern (ARV) viser til vedtaket om kvotejakt på gaupe i region for 2025, som setter en kvote på 25 gauper, inkludert ni voksne hunndyr, med tre dyr i reserve. ARV klager på vedtaket, og vi ønsker å påpeke flere kritiske momenter ved sekretariatets anbefalinger og Rovviltnemndas vurderinger.

1. Gaupa som sterkt truet art og føre-var-prinsippet

Gaupa er klassifisert som sterkt truet i Norsk rødliste for arter 2021. Dette forplikter forvaltningen til stor grad av forsiktighet. Naturmangfoldlovens føre-var-prinsipp burde være avgjørende i enhver beslutning om forvaltningen av en truet art, og ARV er kritisk til at både sekretariatet og rovviltnemnda velger å tillegge prinsippet mindre vekt. Ved å tillate en så høy kvote, hvorav en betydelig andel hunndyr, legges det til rette for risiko for overbeskatning som kan svekke bestanden i lang tid. En slik jaktstruktur harmonerer dårlig med nasjonale mål om å opprettholde levedyktige bestander og står i sterk kontrast til Naturmangfoldloven § 9 om bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold.

2. Manglende konsekvensanalyse av bestandens livskraftighet og økologiske påvirkning

Kvoten var over 20 dyr også under 2024-jakten. ARV ser at rovviltnemndas mål er å få gaupebestanden ned på det regionale bestandsmålet, men kan ikke se at det foreligger noen konsekvensanalyse av risikoen for gaupebestandens livskraftighet å senke bestanden så mye innenfor et så kort tidsintervall som 1 kalenderår. ARV ser heller ikke at verken sekretariatet eller rovviltnemnda har vurdert konsekvensene for økosystemet forøvrig ved bortfall av såpass store deler av den viktige rovdyrbestanden i regionen innenfor få måneder. Gaupa har en viktig rolle i økosystemet som toppredator, og en drastisk reduksjon kan føre til økologisk ubalanse og uforutsette konsekvenser for andre arter i regionen. Sett i forhold til at beitedyr tapene i regionen er synkende, kan ikke ARV se nødvendigheten av slike store innhogg i gaupebestanden innenfor et kort tidsintervall. Å redusere bestanden innenfor ett kalenderår utsetter gaupa for unødvendig press og kan gi varige negative konsekvenser. Disse punktene bør tillegges stor vekt før det vurderes å åpne for jakt.

3. Usikkerhetsmomentene i bestandsmålet og svakheter i prognosemodellen

Sekretariatets innstilling bygger på en modell som anslår at gaupebestanden i region 2 ligger noe over bestandsmålet på 12 familiegrupper. Denne modellen har imidlertid en betydelig usikkerhetsmargin. En liten og geografisk spredt bestand er ekstra sårbar for variasjoner og

forstyrrelser. Å basere en så høy kvote på en antatt bestand "litt over" bestandsmålet, uten en konkret vurdering av variasjonsmarginen, utgjør en betydelig risiko for bestandens overlevelse. Dette viser behovet for en mer varsom tilnærming for å sikre bestandens levedyktighet.

4. Bestandens sammensetning og viktigheten av erfarne individer

Gaupebestanden i regionen består i stor grad av unge individer, noe som gjør bestanden ekstra sårbar. Viktigheten av overført erfaring fra eldre dyr til nye generasjoner har stor betydning for bestandens overlevelse på sikt. Evnen til å jakte naturlig forekommende byttedyr som rådyr, må overføres fra mordyr og tar nødvendigvis noe tid. Uten denne opplæringen, kan gaupa utvikle en uønsket preferanse for enklere byttedyr, som beitedyr. Ved å inkludere ni hunddyr i kvoten, og med kun 3 ukers restriksjoner på jakt av reproduktive individer, utsetter man bestanden for betydelig stress og risiko for ubalanse i aldersstrukturen. Dette taler for at mordyr med unger bør være unntatt fra kvotejaktperioden, og andelen hunddyr må senkes i region 2.

5. Vellykket skadeforebygging og redusert behov for skadefelling

Erfaringer fra de siste årene viser at skadeomfanget og antallet utbetalte erstatninger for tap av husdyr i regionen har blitt redusert betydelig. Effektive forebyggende tiltak, som reduksjon av beitedyr i utsatte områder, har vist seg tilstrekkelig. Dette bekrefter ARVs syn om at skadebegrensning kan oppnås uten jakt, og med økt fokus på andre ikke-letale metoder. ARVs vil også fremholde at det finnes mer enn nok eksempler på at skadefelling fremfor kvotejakt er et mer målrettet virkemiddel der rovdyrskade på beitedyr faktisk dokumenteres. Sekretariatets anbefaling om kvotejakt fremstår derfor som unødvendig og bør erstattes med en ytterligere styrking av skadeforebyggende tiltak.

6. Naturmangfoldlovens prinsipper om miljøforsvarlige metoder og bærekraftig forvaltning

Naturmangfoldloven § 12 krever at høsting av biologiske ressurser skjer ved miljøforsvarlige metoder. Ettersom gaupa er sterkt truet, mener ARV at kvotejakt, fremfor målrettede skadeforebyggende tiltak, ikke kan sies å være en forsvarlig metode. Forslaget om kvotefri jakt i beiteprioriterte områder går også på bekostning av hensynet til en stabil og levedyktig gaupebestand, og står i motsetning til kravene til bærekraftig forvaltning. Dette fordrer en nøye vurdering av alternative tiltak som i større grad ivaretar både beitenæringen og gaupebestandens langsiktige overlevelse. Bestandsmålet for en rødlistet nøkkelart bør ikke være et maksimumsmål.

Konklusjon På bakgrunn av de argumentene som er fremlagt, ber ARV om at vedtaket om kvotejakt på gaupe i region 2 for 2025 omgjøres. Vi oppfordrer Rovviltnemnda til å revurdere sitt vedtak i lys av prinsippene om føre-var og kravet om forsvarlig forvaltning av truede arter, og stoppe jakten helt eller i det minste redusere kvoten til et forsvarlig minimum. Kvotefri jakt er uakseptabelt. Det samme er jakt på mordyr med unger.

For Aktivt Rovdyrvern,

Hege O'Wiidt
Styremedlem